

Uniwersytet Jagielloński
Wydział Studiów Międzynarodowych i Politycznych
Katedra Ukrainoznawstwa
Fundacja św. Włodzimierza Chrzcziciela Rusi Kijowskiej w Krakowie
Gdańskie Diecezjalne Sanktuarium św. Włodzimierza Wielkiego Ukraińskiej Greckokatolickiej Cerkwi pw. św. Bartłomieja
i Najświętszej Matki Boskiej Opiekunki – Pokrowy
Bractwo św. Włodzimierza w Polsce
Zjednoczenie Łemków
Muzeum Kultury Łemkowskiej w Zyndranowej
i Studenckie Ukrainoznawcze Koło Naukowe Studentów Uniwersytetu Jagiellońskiego „Wernyhora”

zapraszają na międzynarodową konferencję naukową

***„Od Unii Lubelskiej do Unii Europejskiej”. Jan Paweł II
Świeckie i rzymskokatolickie władze Rzeczypospolitej wobec swoich,
niekatolickich obywateli – protestanci, Białorusini, Ukraińcy, Ormianie, Żydzi.
Współczesne echa dawnych problemów w XIX-XXI w.
Z okazji 450 rocznicy Unii Lubelskiej***

***«Від Люблінської унії до Європейського Союзу» (Іван Павло II)
Ставлення світської і римо-католицької влади Речі Посполитої до
своїх, не католицьких громадян: протестантів, білорусів, українців,
вірмен, євреїв. Сучасні відгомони давніх проблем в XIX-XXI ст.
З нагоди 450-річчя Люблінської унії***

5 grudnia 2019 (czwartek)
od godz. 10.00
Kraków, ul. Wenecji 2, sala 5

Konferencji towarzyszyć będzie wystawa ukrainoznawczych wydawnictw opublikowanych w Polsce
w latach 1989-2019

Program konferencji

10:00-10:15

- W imieniu władz Uniwersytetu Jagiellońskiego Słowo na otwarcie wygłosi dziekan Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politycznych dr hab. Andrzej Porębski, prof. UJ

10:15-13:15

Sesja I: moderator prof. dr hab. Tadeusz Stegner (Uniwersytet Gdański)

- Włodzimierz Mokry (Kraków), prof. dr hab., Katedra Ukrainoznawstwa WSMiP UJ: ***Pisarska i duszpasterska działalność metropolity krakowskiego kard. Karola Wojtyły – św. Jana Pawła II na rzecz realizacji idei, iż „Ukraina ma wyraźne powołanie europejskie”***
- ks. prof. dr hab. Jarosław Moskałyk, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu: ***Autokefalia Prawosławnej Cerkwi Ukrainy jako urzeczywistnienie prawdy historyczno-religijnej***
- Serhij Hołowaszczenko (Kijów), prof. dr hab., Uniwersytet Narodowy Akademia Kijowsko-Mohylańska: ***Znaczenie powołania Prawosławnej Metropolii Kijowskiej metropolity Piotra Mohyły w procesie odrodzenia przez patriarchę ekumenicznego Bartłomieja I autokefalii Prawosławnej Cerkwi Ukrainy w 2019 roku***
- Oleg Hnatiuk (Gdańsk), przewodniczący Bractwa św. Włodzimierza Wielkiego w Polsce: ***Odsłonięcie w 2015 roku w Gdańsku pomnika św. Włodzimierza – współtwórcy chrześcijańskiej Europy jako świadectwo zwieńczenia działalności ks. mitera Józefa Ulickiego i wiernych parafii Diecezjalnego Sanktuarium Ukrainieckiej Greckokatolickiej Cerkwi pw. św. Bartłomieja i Przenajświętszej Bogurodzicy – Pokrowy – Opiekunki w Gdańsku oraz działającego od 1983 roku Bractwa św. Włodzimierza Wielkiego w Polsce***
- Aleksander Lipatow, prof. dr hab., Moskwa, Отдел истории славянских литератур Инслав РАН: ***Unia lubelska: fenomen przeszłości i praobraz teraźniejszych wysiłków tworzenia europejskiej wspólnoty państw i narodów***

13:15-13:30 przerwa kawowa

13:30-14:30

*Sesja 2: moderator prof. dr hab. Serhij Hołowaszczenko
(Uniwersytet Narodowy Akademia Kijowsko-Mohylańska)*

- Tadeusz Stegner (Gdańsk), prof. dr hab., Uniwersytet Gdański: ***Protestanci w Rzeczypospolitej: od tolerancji do dyskryminacji***
- Alicja Zofia Nowak, dr hab. Katedra Ukrainoznawstwa WSMiP UJ: ***Przyczyny i konsekwencje przyjęcia przez rektora kijowskiej szkoły brackiej Kasjana Sakowicza unii oraz przejście do Kościoła rzymskokatolickiego u ojców augustianów na Kazimierzu w Krakowie***
- Oksana Tokarenko, mgr, Katedra Ukrainoznawstwa WSMiP UJ: ***Losy Ukrainy-Rusi – „trzeciego, niepotrzebnego członku Rzeczypospolitej ‘Obojga Narodów’”. Ocena ukraińskich i polskich historyków – N. Jakowenko, W.A. Serczyk... Od oszukanej przez cara ugody z Bohdanem Chmielnickim w Perejasławiu 1654 roku przez spóźniony i niezrealizowany przez Rzeczpospolitą traktat w Hadziaczu w 1658 r. do „rozpołowienia” Ukrainy wzdłuż Dniepru przez Rzeczpospolitą i Rosję w 1667 roku w Andruszowie***
- Denys Pilipowicz, dr, Katedra Ukrainoznawstwa WSMiP UJ: ***Proces unijny w eparchii przemyskiej 1596-1693***
- Paweł Sekuła, dr, Katedra Ukrainoznawstwa WSMiP UJ: ***Bracia Polscy wobec Unii Lubelskiej***
- Olena Kozakevych (Lwów), dr: ***Козацький гетьман Іван Мазепа незламний борець за українську державу. На основі досліджень вчених Ягеллонського університету: Богдана Лепкого, Владислава Серчика, Юліяна Маслянки, Володимира Мокрого***

14:30-15:15 obiad

15:15-17.15

Sesja 3: moderator prof. dr hab. prof. dr hab. Włodzimierz Mokry

- Rusana Lionchuk (Częstochowa, Równe), doktorantka Uniwersytetu Humanistyczno-przyrodniczego im. Jana Długosza w Częstochowie: **Wizerunek hetmana Petra Sahajdacznego – uczestnika zwycięstwa nad Turkami pod Chocimiem w 1621 roku w "Wojnie chocimskiej" Wacława Potockiego i w „Віршах на жалосний погреб зацного рицара Петра Конашевича Сагайдачного" Kasjana Sakowicza**
- Karolina Wantuch, doktorant, Katedra Ukrainoznawstwa WSMiP UJ: **Żydzi w Rzeczypospolitych**
- Anna Michałko, dr, Katedra Ukrainoznawstwa WSMiP UJ: **Melecjusz Smotrycki (1578-1633) – syn rektora Kolegium prawosławnego w Ostrogu jako obrońca prawosławia ukraińskiego w antyunijskich traktatach oraz tłumacz z języka ukraińskiego na język polski Pateryka ojców Ławry Kijowsko-Pieczerskiej**
- Andrzej Chowaniec, doktorant, Katedra Ukrainoznawstwa WSMiP UJ: **„Jako świat światem Rusin nie będzie Polakowi bratem”. Łazarz Baranowicz – Rektor Kolegium Mohylańskiego, autor polskojęzycznych zbiorów „Lutnia Apollinowa”**
- Ewelina Ałłasik-Michalak, doktorantka, Katedra Ukrainoznawstwa WSMiP UJ: **Dzieło metropolity unickiego Adama Hipacego Pocięja (1541-1613)**
- Anna Słobodian, magistrantka, Katedra Ukrainoznawstwa WSMiP UJ: **Образ гетьмана Богдана Хмельницького „De Libertate” Григорія Сковороди та в «Як би то ти Богдане п’яний Тепер на Переяслав глянув!» i «Буває в неволі іноді згадаю» Тараса Шевченка**
- Magdalena Nowak (Gdańsk), dr hab. prof. Uniwersytetu Gdańskiego: **Metropolita Andrzej Szeptycki jako świadectwo bogactwa chrześcijańskich tradycji bizantyjsko-ukraińskich i łacińsko-polskich**
- Ольга Войтюк, кандидат істор. н., науковий працівник Постуляційного Центру Монастирів Студійського Уставу (Львів): **Митрополит Андрей Шептицький і православ’я**
- Michał Urban, doktorant, Katedra Ukrainoznawstwa WSMiP UJ: **Haczkary – ormiańskie kamienie krzyżowe w opracowaniu prof. Uniwersytetu Jagiellońskiego Anny Krzysztofowicz z uwzględnieniem dziejów Katedry Ormiańskiej we Lwowie i Kamieńcu Podolskim**
- Jakub Szeliga, dr, Katedra Ukrainoznawstwa WSMiP UJ: **Sojusz naddnieprzańskiego rządu Semena Putlury Ukraińskiej Republiki Ludowej (1917-1919) z marszałkiem Józefem Piłsudskim ponad głowami rządu Zachodnioukraińskiej Republiki Ludowej Jewhena Petruszewycza**
- Wasyl Szlanta (Zjednoczenie Łemków): **Rusini-Ukraińcy Łemkowszczyzny jako spadkobiercy dziedzictwa św. Olgi, św. Włodzimierza, króla Danyły i prawosławnego metropolity kijowskiego Piotra Mohyły. Uroczystości uczczenia 950-lecia chrztu Rusi Kijowskiej w 1935 roku w Hańczowej na Łemkowszczyźnie**
- Alina Doboszewska, doktorantka Instytutu Socjologii Uniwersytetu Jagiellońskiego: **Doświadczenie oporu dysydentek ukraińskich – Marija Hel**

Przerwa 17.15-17.30

17:30-19.15

Sesja 4: moderator Jarosław Moskałyk

- Marika Paprocka-Gawlik, mgr, doktorantka Katedra Ukrainoznawstwa WSMiP UJ: **Problemy białorusko-ukraińsko-rosyjskie w XVII-XVIII wieku w pracach Zenona Kohuta, „Historii Białorusi” Marcelena Kosmana i „Białorusini, Litwini, Ukraińcy. Nasi wrogowie czy bracia” (1983) Bohdana Skaradzińskiego vel Kazimierza Podlaskiego**
- Sofija Nahirna, mgr, absolwentka Katedra Ukrainoznawstwa WSMiP UJ: **Святий Іван Павло II – папа який віддихав двома легенями**
- Grzegorz Michałko, mgr, absolwent Katedry Ukrainoznawstwa WSMiP UJ: **Zespół Szkół im. Tarasa Szewczenki w Białym Borze (woj. zachodniopomorskie) i cerkiew zaprojektowana przez Jerzego Nowosielskiego (zabytek UNESCO) oraz Oddział Związku Ukraińców w Polsce jako ośrodki zachowania, utrwalania ukraińskiej tożsamości, rozwoju oświaty, kultury i duchowości przez Ukraińców wysiedlonych w 1947 roku podczas akcji „Wiśła”**
- Tomasz Krok, mgr, absolwent Katedry Ukrainoznawstwa WSMiP UJ: **Obywatelskie postawy, pragnienie prawdy i godnego życia podczas pokojowej Rewolucji Pomarańczowej 2004 roku**
- Natasza Szuster, mgr, Katedra Ukrainoznawstwa WSMiP UJ: **Obrona godności jako podstawa prawdy i wolności uczestników Rewolucji Godności na Ukrainie w 2013-2014 roku**

- Bartłomiej Stempin, mgr, doktorant Katedry Ukrainoznawstwa WSMiP UJ: ***Analiza udziału Moskwy w zerwaniu przez prezydenta Wiktora Janukowycza umowy stowarzyszeniowej Ukrainy z Unią Europejską w 2013 roku. Na podstawie prac Macieja Olchawy „Gwiazdy i Tryzub Europejska integracja Ukrainy” oraz „Misja Ukraina” prezydenta Aleksandra Kwaśniewskiego***
- Oleksii Lionchuk (Równe, Kraków), doktorant Instytutu Historii Uniwersytetu Jagiellońskiego: ***Od Unii Hadziackiej 1659 roku do Unii Stowarzyszeniowej w Brukseli 2014 roku – powrót Ukrainy do wartości europejskich***

Konferencji towarzyszyć będzie wystawa ukraińskich publikacji zredagowanych i wydawanych przez uczonych i instytucje, m.in. prof. Tadeusza Stegner z Uniwersytetu Gdańskiego; Stanisława Stępnia – współtwórcę Południowo-Wschodniego Instytutu Naukowego w Przemyślu i redaktora periodyku "Polska - Ukraina 1000 lat Sąsiedztwa"; Bogumiłę Berdychowską - badaczkę, redaktorkę dorobku ukraińsznawczego, pracowników "Kultury" paryskiej Jerzego Giedroycia, Bohdana Osadczuka; Stefana Kozaka - uczonego-ukraińsznawcę z Uniwersytetu Warszawskiego oraz wydawcy periodyku "Warszawskie Studia Ukrainoznawcze"; Tadeusza Andrzeja Olszańskiego - autora syntetycznych prac "Historia Ukrainy XX wieku", "Trud niepodległości". „Ukraina na przełomie tysiącleci”; Akademię Umiejętności w Krakowie, a zwłaszcza Komisję Wschodnioeuropejską (red. Jan Machnik, Irena Stawowy-Kawka); czasopismo "Studia Politologica Ucraino-Polona" pod red. Wołodomyra Horbatenki i Ireny Stawowy-Kawki wydawane od 2011 r. przez Instytut Państwa i Prawa im. Wołodomyra Koreckiego Narodowej Akademii Ukrainy, Polską Akademię Umiejętności i Polskie Towarzystwo Naukowe w Żytomierzu; miesięcznik „Znak”, „Tygodnik Powszechny”, Instytut Studiów Wschodnich w Warszawie; Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej (książki Iwony Hofman); redakcję Wydawnictwa Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego (książki pod red. Ryszarda Łużnego); Ośrodek Pogranicze w Sejnach Krzysztofa Czyżewskiego; Kolegium Europy Wschodniej im. Jana Nowaka-Jeziorańskiego, Fundację św. Włodzimierza Chrzcziciela Rusi Kijowskiej w Krakowie; Wydawnictwo Tyrsa w Warszawie, Wydawnictwo Stepan z Gdańska, Wydawnictwo Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie; czasopismo „Ethos”; czasopismo „Spotkania” i innych pism podziemnych.